Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Història de l'art

Sèrie 2

Indiqueu les opcions triades:

Exercici 2: Opció A ☐ Opció B ☐

Exercici 4: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1	*a*		
	b		
Exercici 2	*a*		
	b		
	c		
	d		
Exercici 3	*a*		
	b		
Exercici 4	*a*		
	b		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació		2a correcció	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

L'examen consta de QUATRE exercicis obligatoris. Feu els exercicis 1 i 3 responent a TOTES les qüestions que s'hi plantegen. En els exercicis 2 i 4, trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a TOTES les qüestions de l'opció triada. Indiqueu a la portada de l'examen les opcions que heu escollit.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

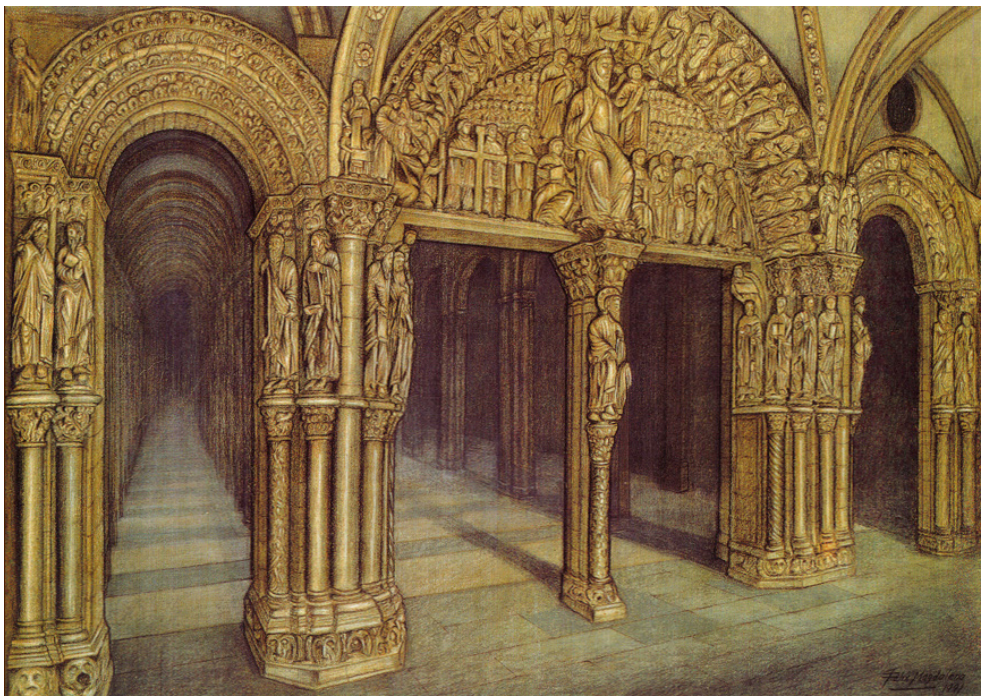
Exercici 1. Aproximació a la història de l'art

[2 punts en total]

a) Senyaleu en la imatge, mitjançant fletxes o números, els motius iconogràfics i elements estructurals de la llista següent:

[0,5 punts]

1. Crist Salvador 2. Mainell o trencallums 3. Arquivoltes
4. Timpà 5. Vint-i-quatre ancians de l'Apocalipsi

Pòrtic de la Glòria (catedral de Santiago de Compostel·la)
Font: *http://es.wikipedia.org*.

A continuació, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts: per les respostes errònies no hi haurà cap descompte]

	Vertader	*Fals*
1. El Pòrtic de la Glòria conserva restes de policromia.	☐	☐
2. La façana del monestir de Ripoll és romànica.	☐	☐
3. La catedral de Santiago de Compostel·la és un lloc de pelegrinatge.	☐	☐
4. La portalada de Sant Pere de Moissac és gòtica.	☐	☐
5. La catedral de Santiago de Compostel·la té només una nau.	☐	☐

***b*)** Ordeneu cronològicament, de més antic (1) a més modern (5), els estils o moviments artístics següents i esmenteu un autor representatiu de cada un.
[1 punt]

___ Cubisme:

___ Neoclassicisme:

___ Gòtic:

___ Manierisme:

___ Romanticisme:

Exercici 2. Art: forma i funció
[4 punts en total]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a les qüestions corresponents. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A. La mesquita de Còrdova.

a) A partir de la imatge aèria de la mesquita, identifiqueu quatre elements arquitectònics que caracteritzin aquest edifici. (No tingueu en compte elements com ara parets, teulades, finestres i portes.) [1 punt]

***b*)** Indiqueu dues funcions que ha tingut aquest edifici al llarg de la història. [1 punt]

***c*)** Expliqueu quatre trets estilístics de l'art islàmic. [1 punt]

***d*)** L'orientalisme és una temàtica de la pintura europea del segle XIX. Fixeu-vos en aquestes dues obres i expliqueu breument el perquè d'aquesta denominació. [1 punt]

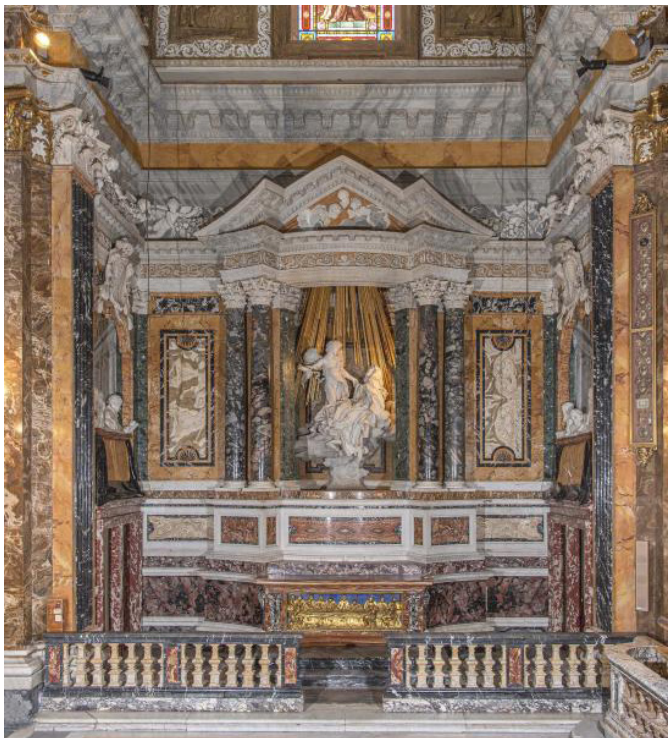

Eugène Delacroix, *Dones d'Alger* (1834)

Marià Fortuny, *La matança dels Abenserraigs* (ca. 1870)

OPCIÓ B. Gian Lorenzo Bernini, *Èxtasi de santa Teresa de Jesús* (Roma, església de Santa Maria della Vittoria).

***a*)** Dateu l'obra i situeu-la en el context històric i cultural corresponent. [1 punt]

***b*)** Analitzeu breument l'estil barroc a partir d'aquesta obra, indicant-ne, com a mínim, sis característiques. [1,5 punts]

c) Expliqueu el tema iconogràfic que s'hi representa i la funció del conjunt artístic. [1 punt]

d) Per què es considera que l'art barroc busca una resposta emocional per part de l'espectador? Podeu fonamentar la resposta en aquestes altres obres representatives d'aquest estil. [0,5 punts]

Bernini, *David* (detall)

Velázquez, *Las Meninas*

Exercici 3. Dimensió individual i social de l'art

[2 punts en total]

Praxíteles, *Venus de Cnido* (360 aC)

Ticià, *Venus d'Urbino* (1538)

Manet, *Olympia* (1863)

La *Venus de Cnido* de Praxíteles constitueix el primer nu femení de l'art clàssic i és considerada un ideal de bellesa femenina. La deessa de l'amor ha inspirat nombroses obres d'art al llarg de la història. Venus ha estat una temàtica recurrent i atractiva per als artistes occidentals.

a) Analitzeu els interessos dels artistes en la representació d'aquest tema iconogràfic a partir de les obres escollides. Aporteu, com a mínim, dos motius en el vostre comentari. [1 punt]

***b*)** Guerrilla Girls és el nom d'un col·lectiu d'artistes feministes sorgit a Nova York l'any 1984. La seva primera acció fou enganxar cartells als carrers, com el que es reprodueix a sota, per denunciar el desequilibri de gènere dels artistes presents en galeries i museus. Quines relacions podeu establir entre les imatges de la primera qüestió —i la consideració de la dona que se'n desprèn— i aquesta acció de protesta de les Guerrilla Girls? Argumenteu la resposta. [1 punt]

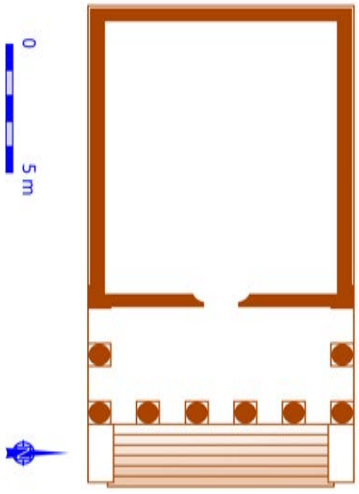
Traducció del text inicial del cartell: «Les dones han d'estar nues per a entrar al Museu Met?».

Exercici 4. Art: espai, natura i ciutat
[2 punts en total]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a les qüestions corresponents. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A. El temple romà de Vic.

A la ciutat de Vic, antiga Ausa, es conserva un temple romà construït entre finals del segle I i inicis del segle II dC, declarat bé cultural d'interès nacional. L'Ajuntament vol escriure un fullet informatiu per a promocionar-lo.

A partir de les imatges, escriviu un text de presentació per al fullet en què se'n descriguin les característiques formals, la funció i les diferències principals respecte dels temples de l'època grega. Procureu que la redacció sigui concisa, divulgativa i científica alhora. [2 punts]

OPCIÓ B

FONT: Wikipedia.

Llegiu el fragment següent d'una notícia i responeu a les qüestions que hi ha a continuació.

Mor als 96 anys Frank Gehry, un gegant de l'arquitectura i el metall

El 1989 Frank Gehry va guanyar el Premi Pritzker, el més prestigiós del món de l'arquitectura. Però l'obertura, el 1997, del Guggenheim Bilbao el va convertir en una estrella absoluta ja amb 68 anys, i l'edifici, en una avançada del que arribaria en el segle XXI. L'espectacularitat del continent, amb la seva immensa estructura de titani al cor de la ciutat, va canviar completament la fisonomia de la ria del Nerbion i de tot Bilbao, i va reconvertir la ciutat de bastió industrial a pol d'atracció cultural, turístic i gastronòmic. L'impacte del museu va ser tan gran que es va arribar a anomenar *efecte Guggenheim*. «Li estarem sempre profundament agraïts pel magnífic i audaç edifici que va idear per a Bilbao. El seu esperit i el seu llegat quedaran lligats per sempre a la nostra ciutat», ha recordat la directora del museu, Miren Arzalluz, en un comunicat després d'haver conegut la mort de l'arquitecte.

D'aquí que, tan sols un parell d'anys més tard, Gehry decidís crear el seu *bessó*, la seu de la Filharmònica de Los Angeles, situada al centre financer de la ciutat (el seu *downtown*). L'anomenat Walt Disney Concert Hall, que es va començar a construir el 1999 i va ser inaugurat l'octubre de 2003, no tan sols va ser aclamat pel seu disseny i per la seva acústica, sinó que va revitalitzar estèticament i culturalment el districte.

Traducció i adaptació fetes a partir de l'article de María PORCEL. «Muere a los 96 años Frank Gehry, un gigante de la arquitectura y el metal». *El País* [en línia] (5 desembre 2025)

***a*)** Per què el Museu Guggenheim de Bilbao es considera un punt d'inflexió tant en la carrera de Frank Gehry com en la transformació de la ciutat de Bilbao? [1 punt]

***b*)** Creieu que l'arquitectura pot actuar com a motor de canvi social i econòmic d'una ciutat o d'un barri? Justifiqueu la resposta a partir d'un exemple diferent dels que s'esmenten en el text. [1 punt]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.

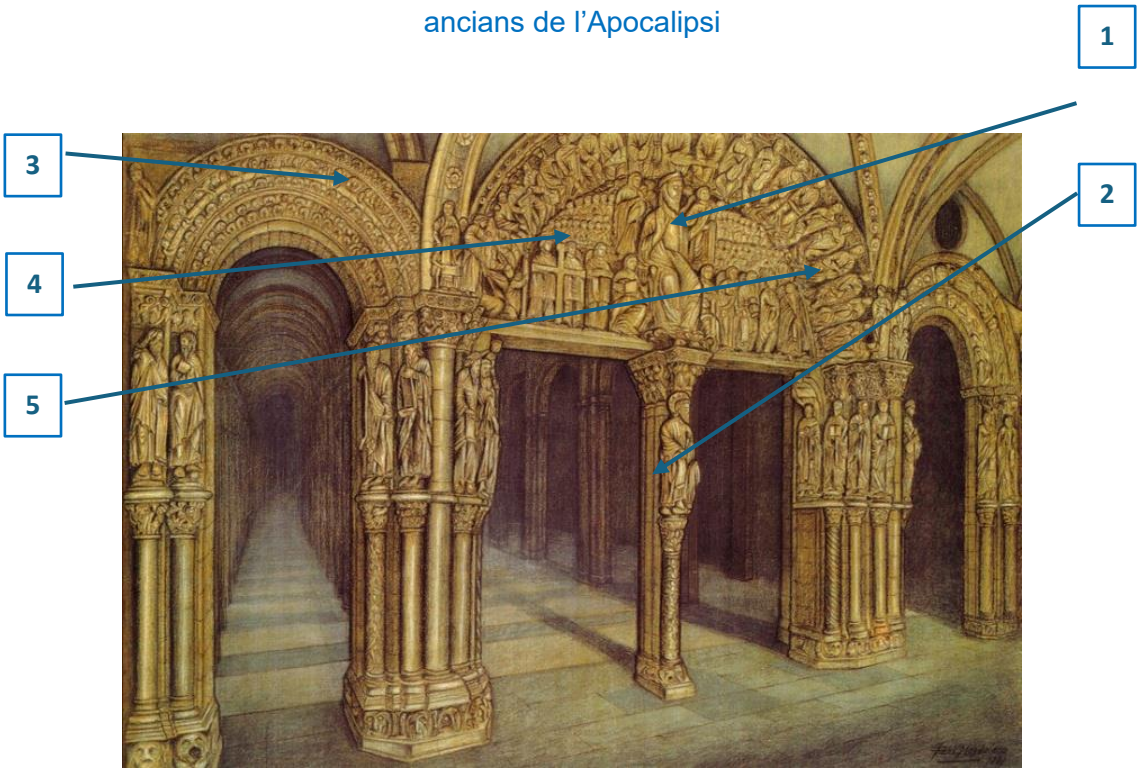
SÈRIE 2

Exercici 1. Aproximació a la història de l'art

[2 punts en total]

a)

1. Crist Salvador / 2. Mainell o trencallums / 3. Arquivoltes / 4. Timpà / 5. Vint-i-quatre ancians de l'Apocalipsi

[0,1 × 5 = 0,5 punts]

A continuació, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses.

[0,5 punts]

1. Vertader
2. Vertader
3. Vertader
4. Fals
5. Fals

[0,1 × 5 = 0,5 punts]

b)

1. Gòtic
2. Manierisme
3. Neoclassicisme
4. Romanticisme
5. Cubisme

[ordenació completa = 0,5 punts]

Les possibilitats són múltiples. Els estudiants solen citar:

Gòtic: Giotto, Cimabue, Lluís Dalmau, Pere Serra, Jan van Eyck, Hugo van der Goes, Claus Sluter, etc.

Manierisme: Giambologna, Pontormo, Vasari, Sofonisba Anguissola, etc.

Neoclassicisme: David, Campeny, Canova, etc.

Romanticisme: Géricault, Delacroix, Friedrich, etc.

Cubisme: Picasso, Gris, Braque, etc.

[artistes 0,1 × 5 = 0,5 punts]

Exercici 2. Art: forma i funció

[4 punts en total]

OPCIÓ A. La mesquita de Còrdova

a)

La resposta també pot ser múltiple. Consignem els elements arquitectònics més evidents: minaret, pati, cobertes de les naus, cimbori, mihrab, església o catedral, arcbotants, arcs de mig punt i de ferradura, campanar, etc.

[4 × 0,25 = 1 punt]

b)

També hi ha més de dues funcions. En consignem algunes: mesquita (edifici religiós musulmà), església o catedral (temple cristià), conjunt arquitectònic d'interès turístic, etc.

[2 × 0,5 = 1 punt]

c)

En consignem alguns:

- Absència de representacions de figures humanes.
- Preferència per la decoració geomètrica i la cal·ligràfica, també pels elements vegetals i els motius d'arabesc.
- Ús de l'arc de ferradura.
- Ús de mosaics i de relleus de guix (guixeries).
- L'arquitectura incorpora elements propis del culte musulmà: minaret o mihrab.

[4 × 0,25 = 1 punt]

d)

Conceptes adequats: exotisme, arquitectura islàmica, personatges de la cultura islàmica, interiors i objectes característics, varietat i riquesa cromàtica, etc.

De rerefons, hi ha la influència del Romanticisme: l'atracció cap a l'altre, la fascinació pels viatges, etc.

[0,75 per la capacitat d'observació + 0,25 per l'argumentació coherent i cohesionada = 1 punt]

OPCIÓ B. *Èxtasi de santa Teresa de Jesús*, de Gian Lorenzo Bernini

a)

Datació:

- A mitjan segle XVII.
- S'admet: tercer quart del segle XVII, segona meitat del segle XVII.

[0,25 punts]

Context històric i cultural:

- Època de les monarquies absolutes a Europa.
- Assentament del catolicisme i del protestantisme en els respectius països europeus.
- *Roma triumphans*: exaltació de l'autoritat pontifícia i de la seva capitalitat als territoris del catolicisme.
- Fundació i consolidació dels instituts religiosos representatius de la Reforma catòlica: jesuïtes, teatins, felipons, moviments descalços (carmelites), etc.
- Literatura: Segle d'or a França, Anglaterra o Espanya.

[0,25 × 3 = 0,75 punts]

b)

- Unió de totes les arts o *bel composto*.
- Combinació de diversos materials: travertí, marbre rosat i blanc, estuc, policromia daurada, pintura decorativa.
- Integració d'elements naturals en l'obra: la llum.
- *Horror vacui*.
- Teatralitat.
- Moviment, composicions centrífugues.
- Combinació de naturalisme (retrats de la família Cornaro a les llotges laterals) i de bellesa ideal (àngel i Teresa de Jesús).
- Reinterpretació de l'antiguitat (àngel de bellesa clàssica).
- Representació de les emocions.

[6 × 0,25 = 1,5 punts]

c)

Tema:

- La protagonista és santa Teresa de Jesús, fundadora de les carmelites descalces i canonitzada en temps del Barroc (1622).
- Representació d'una experiència mística, de caràcter visionari i d'èxtasi.
- Un àngel travessa el cor de Teresa amb una fletxa d'or amb flames, acció que li causa plaer i dolor alhora.
- Extret de l'obra literària de l'autora: *Vida* (1567).

[0,5 punts]

Funció:

- Espai de pregària, de res, d'oració.
- Capella funerària del cardenal Cornaro.
- Propaganda d'un cardenal d'origen venecià a Roma.
- Promoció de la santedat.
- Reflex d'un model concret de santedat per a les dones.

[0,5 punts]

d)

Coneixements de la matèria:

- Les respostes poden ser variades. De totes maneres, n'apuntem les més habituals:
    - És un art que està al servei del poder —monàrquic, eclesial o civil— i, sovint, persegueix una voluntat de propaganda.
    - Interpel·la l'espectador a través del naturalisme, de la mirada dels protagonistes cap a l'exterior de l'obra, de fingir compartir el mateix lloc que l'espectador, de la quotidianitat amb què es representen els episodis, etc.

[0,5 punts]

Part competencial [0,5 punts]:

- Possibilitat de contemplar aquests dos criteris.

[0,25 per la capacitat d'observació + 0,25 per la coherència i la cohesió]

Exercici 3. Dimensió individual i social de l'art

[2 punts en total]

a)

Respostes variades:

- Recuperació de l'antiguitat de manera explícita a partir del Renaixement.
- Recerca d'una bellesa ideal.
- Excusa mitològica per representar el nu femení que s'esvaeix en arribar el segle XIX.
- Erotisme: valor que potencia la representació del nu femení en un entorn quotidià i sense excusa narrativa com es veu en la darrera obra de Manet.
- Pes de la tradició en la creació artística occidental.

[2 arguments × 0,5 = 1 punt]

b)

Establir la connexió entre el cartell reivindicatiu i la tradició artística precedent a partir d'elements formals i simbòlics (la posició de la model, la dona com a musa, el tractament passiu i contemplatiu de la dona, etc.)

[0,5 punts]

Motius de l'acció de protesta:

- Criticar la subordinació de la dona a la mirada masculina.
- Denunciar la cosificació que se'n fa.
- Evidenciar el rol passiu atorgat a la dona en la seducció i l'obtenció de plaer.
- Publicitar la discriminació de les dones artistes en la construcció de la historia de l'art tradicional; per exemple, en les col·leccions dels museus.
- Visibilitzar la creació de les dones com a model per a les generacions futures d'artistes.

[0,5 punts]

Exercici 4. Art: espai, natura i ciutat

[2 punts en total]

OPCIÓ A. Un temple romà de Vic

Coneixements específics de la matèria: [1 punt]

- Descripció de les característiques d'un temple romà: lectura de la planta i l'alçat, les parts constitutives, l'estil decoratiu i l'ordre columnari.
- Detall de les diferències principals respecte als temples de l'època grega: pòdium i escalinata frontal.
- Funció: cel·la amb la divinitat. Lloc d'ofrenes.

[4 × 0,25 = 1 punt]

Part competencial de l'exercici: [1 punt]

- Adaptació al format que exigeix l'exercici (un fulletó promocional).
- Ús del lèxic específic, coherència i cohesió en la redacció.

[0,5 + 0,5 = 1 punt]

OPCIÓ B. "Mor als 96 anys Frank Gehry, un gegant de l'arquitectura i el metall"

a)

Comprensió de text. Possible solució a la pregunta doble: [1 punt]

- Perquè, tot i que Gehry ja havia guanyat el Premi Pritzker l'any 1989, la inauguració del Guggenheim de Bilbao el 1997 el va convertir en una figura de fama internacional.
- A més, el museu va transformar profundament la imatge de Bilbao, que va passar de ser una ciutat industrial a un referent cultural i turístic, fet que va canviar la fisonomia del riu del Nerbion i va atraure visitants d'arreu del món.

[0,5 + 0,5 = 1 punt]

b)

Part competencial de l'exercici. En la correcció no es valora l'opinió a favor o en contra, sinó els arguments que s'esgrimeixen a partir d'exemples i la coherència interna de la resposta. [1 punt]

- Sí, perquè el text mostra com edificis emblemàtics poden transformar les ciutats. El Guggenheim de Bilbao va impulsar el turisme, la cultura i l'economia local, mentre que el Walt Disney Concert Hall va revitalitzar el centre de Los Angeles tant des del punt de vista estètic com cultural, fet que va demostrar que l'arquitectura pot generar canvis socials i econòmics importants.

- No. Tot i que el text destaca l'impacte positiu d'edificis com el Guggenheim de Bilbao o el Walt Disney Concert Hall, es pot posar en dubte que l'arquitectura, per si sola, sigui un motor de canvi real. Aquests projectes necessiten anar acompanyats d'inversions públiques, polítiques, culturals i un context econòmic favorable perquè l'impacte sigui durador. Per tant, l'arquitectura pot actuar com a element simbòlic o catalitzador, però no com l'únic factor de transformació social i econòmica.

[1 punt: opinió raonada i ben justificada amb exemples concrets del text.

0'5 punts: opinió justificada, però amb exemples poc desenvolupats, tot i fer referències al text.

0'25 punts: opinió sense justificar o amb arguments banals; sense argumentació clara o sense relació explícita amb el text.]